Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

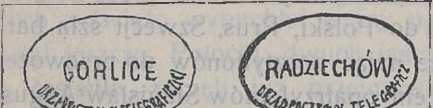

ILUSTROWANY KURJER FILATELISTYCZNY

ORGAN POLS. ZWIĄZKU AKAD. FILATEL. — ORGAN POLS. KLUBU FILATELIST.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA	Cena egzemplarza	Prenumerata roczna:
LWÓW, ul. Kurkowa L. 5/Ip.	**50 gr.**	(8 zesz). w kraju: 3 zł.
P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.		zagranicą 4 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ

Rok VII. **Lwów, Luty-Marzec** **Nr. 68.**

Szczegóły w dodatkach.

WAŻNE!

Przy wszelkich reklamacjach w urzędach pocztowych z powodu niedoręczenia czasopisma należy powołać się na kartę prenumeraty.

Administracja

Jan Reychman.

Tradycja polskiej poczty w Turcji.

Gdy po wojnie światowej, śladem innych państw europejskich, ustanowiła i Polska - acz na bardzo krótki przeciąg czasu swoje własne biuro pocztowe w Konstantynopolu, które upamiętniło się wydaniem dwuch seryj znaczków; mało kto wiedział, że Bosfor widział już ongiś polski kantor pocztowy i to w czasach, gdy poczta mało jeszcze była rozwinięta, i oprócz Polski jedna Austrja posiadała swą pocztę w Stambule.

Było to za czasów Stanisława Augusta. Król ten położył wielkie zasługi w zakresie rozwoju poczty w Polsce. Jeszcze na początku swego panowania, gdy słał do Konstantynopola poselstwo z oznajmieniem o wstąpieniu na tron (1765), polecił sekretarzowi poselstwa i późniejszemu posłowi polskiemu w Konstantynopolu Boskampowi założyć w Konstantynopolu biuro pocztowe „dla porozumiewania się ministrów polskich i zagranicznych," zmuszonych dotychczas do przesyłania swych listów przez Belgrad Wiedeń, wskutek czego poczta do Polski, Prus, Szwecji szła bardzo długo. Boskamp miał także nająć pocztyljonów do przewożenia poczty. Podobnem poleceniem opatrzył znów Stanisław August Boskampa, który w rok później bawił już jako chargè d'affaires w Konstantynopolu.

Ale nie danem było jeszcze polskiej poczcie w Konstantynopolu ujrzeć światło dzienne. Do Kamieńca szła z Warszawy regularna poczta przez Lublin - Lwów; z Kamieńca, na mocy umowy polsko-rosyjskiej z r. 1770, szła już wspólna poczta polsko-rosyjska przez Jassy do Konstantynopola. Poczta ta musiała być dosyć rzadka, bo wiemy, że część listów szła przez Wiedeń-Belgrad Stan ten trwał do roku 1789. W ważnych i pośpiechu wymagających sprawach wysyłano z Kamieńca specjalnego gońca do Konstantynopola; zwykle te funkcje pełnił jakiś Konstanty, którego bardzo chwalił komendant Kamieńca Witte; pobierał ów kurjer około 2.600 zł. pensji rocznej.

Niedogodność tej komunikacji wyszła na jaw, podczas wojny austrjacko-tureckiej (1787-1791) i równoczesnej ros.-tureckiej (1787-1792), gdy poczta musiała iść zupełnie okrężną drogą przez Wenecję i Korfu.

Ówczesny poseł polski w Konstantynopolu Piotr Potocki porozumiewał się z posłem pruskim tamże, w sprawie ustanowie-

nia bezpośredniej komunikacji pocztowej przez Kamieniec Podolski do Warszawy. Odpowiedni punkt włączono nawet do projektu traktatu handlowego polsko tureckiego (1790); w Stambule miał być otwarty kantor, gdzie byłoby pobierane porto od listów do Polski, Prus, Szwecji. U rządu tureckiego miano się starać o eskortę dla pocztyljonów, któremi mogli być kozacy skarbowi. Myśl tę bardzo popierał król Stanisław August; ale dopiero po kilkumiesięcznych przygotowaniach doczekała się ona realizacji na wiosnę 1792 r. 22 maja 1792 r. wyprawił Potocki pierwszego janczara z pocztą; stanął on w Kamieńcu 5 czerwca. Wysłany był do komendanta Kamieńca Orłowskiego, gdyż Potocki nie wiedział czy w Kamieńcu już jest ustanowiony „pocztamt". Orłowski odesłał wnet pocztę do Warszawy, dokąd przybyła ona 9 czerwca — szła więc tylko 18 dni (przez Wenecję szła kilka miesięcy), co tem większym było sukcesem, że mimo — świeżego pokoju austryjacko-tureckiego, — Chocim był jeszcze okupowany przez wojska cesarskie i w okolicy panowały jeszcze wojenne stosunki. Kantorem pocztowym miał się zajmować jeden z urzędników poselstwa polskiego, Mikosza.

Janczar wnet wrócił do Stambułu, mimo przeszkód wynikających z świeżo wybuchłej wojny polsko-rosyjskiej. Do Kamieńca wysłał jeszcze Potocki dwuch janczarów (2-ego i 23-ego lipca), ale Rosjanie zaczęli już przejmować pocztę. 14 sierpnia wrócił znów z pocztą jeden z janczarów do Stambułu; ale wkrótce odwołano posła Potockiego, przyszła klęska w wojnie polsko-ros. drugi rozbiór a niedługo potem Rzeczpospolita wykreślona została z rzędu państw europejskich.

ŹRÓDŁA. Pierwszy projekt poczty polskiej por. Zaleski Br. „Stosunki Polski z Pocztą Ottomańską na początku panowania Stanisława Augusta" w Roczniku Towarzystwa Historyczno-literackiego w Paryżu 1869 roku na str. 128 i 147

Poczta do Stambułu za Stanisława Augusta **por. Phillip Karol** „Zarys historji poczty, za szczególnem uwzględnieniem historji poczty polskiej" Bydgoszcz 1927 str. 56.

O Kurjerze w Kamieńcu por. Antoni S. „Ostatni dragomani Rzeczypospolitej" Świat (Kraków) r. 1892 str. 164, **Witte**, komendant Kamieńca „listy.." str. 107. Pensja dla niego w budżecie departamentu interesów cudzoziemskich 1776-1788 Por. Korzon „Dzieje wewnętrzne Polski za Stanisława Augusta t. III. str. 176.

Poczta w Stambule 1710-1792 w korespodencji Piotra Potockiego a mianowicie : W wydawnictwie „Ostatni poseł polski do Poczty Ottomańskiej, Akta legacji Stambulskiej Piotra Potockiego" wyd Waliszewski, Paryż 1894 (projekt traktatu handlowego I. 364, Prof. w liście do Chreptowicza 17 9. 1791. II str, 85; 34, Chreptowicz do Potockiego 10. 2. 1792 II 183 184.; Potocki do Chreptowicza 24. 3. 1792 (II, 200), tenże do tegoż 22 maja 1792 (II, 210), Chreptowicz do Potockiego 12 czerwca 1702 (II, 227), Potocki do Chreptowicza 5 lipca 1792 (II. 231 232). Orłowski do Potockiego 7. 8. 17 2 (II, 246), Potocki do Chreptowicza 11 sierpnia, i 25 sierpnia 1792 (II, 248-251).

Prof. Stan. Mikstein.

Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego

X. Typograficzna forma II A i znaczki nią przedrukowane.

(ciąg dalszy)

Ustawienie nadruku podaję w załączonej szczegółowej tablicy dla wszystkich znaczków arkusza.

Przeważająca większość znaczków przedrukowanych formą II A odznacza się bardzo delikatnym przedrukiem o odcieniu szaro czarnym; przedruki te posiadają bardzo dużo pozornych usterek liter i rombu spowodowanych niedokładnem przeniesieniem farby drukarskiej z formy nadrukowej na znaczki albo skutkiem za małego nacisku prasy albo za małej ilości farby.

Taki właśnie bardzo delikatny przedruk posiadają wszystkie znaczki dopłatne po 10, 20, 30 i 40 hal. oraz znaczna część nakładu znaczków dopłatnych po 5 hal. Natomiast niektóre znaczki po 5 hal. oraz znaczki po 25 hal. odznaczają się czarnym matowym odcieniem przedrukowej farby; część znaczków ostatnio wymienionych posiada przedruki wykonane rzadszą farbą zalewającą drobniejsze usterki liter.

Znaczków dopłatnych po 5 hal. przedrukowano według wykazu Dyrekcji Poczt. 34.050. Większość z nich posiada przedruk delikatny (prawdopodobnie pierwsza partja), niektóre nadruk czarny matowy.

Znaczków dopłatnych po 10 hal. przedrukowano według wykazu Dyrekcji Poczt 150 sztuk, a według reszty zgodnych między sobą wykazów tylko 100 sztuk. Na tę różnicę 50 sztuk zwróciłem już uwagę w poprzednim artykule, albowiem zachodzi ona prawie przy wszystkich znaczkach przedrukowanych formami I i II.

Jedyny arkusz tych znaczków 10 hal. kupił w okienku pocztowym P. Windholz a jako zły nabytek odstąpił P. Kornfeldowi. P. Kornfeld rozdzielając znaczki tego arkusza między zbieraczy prowadził jednak rejestr pierwszych nabywców i większość tych znaczków oznaczył swoim stempelkiem. Spis tych pierwszych nabywców jest ogłoszony w Filateliście Polskim Nr. 6/7 czerwiec-lipiec 1921, rocznik III, str. 75, Rozmaitości. Jeszcze Poczta Polska.

Z tych właśnie znaczków pochodzących z arkusza kupionego na poczcie przez P. Windholza a oznaczonych stempelkiem P. Kornfelda miałem do dyspozycji przy wykonaniu niniejszego opracowania trzy sztuki pojedyncze a mianowicie znaczki 11, 26 i 33 z arkusza oraz jeden czworoblok ze zbiorów P. St. Adamskiego obejmujący znaczki 58, 59, 68 i 69 z arkusza.

(c. d. n.)

Ustawienie słów POCZTA, POLSKA oraz rombów na poszczególnych znaczkach arkuszy przedrukowanych typograficzną formą II A.

(↓ litery „P" obu słów leżą pionowo pod sobą; ← słowo POLSKA przesunięte na lewo; → słowo POLSKA przesunięte na prawo względem słowa POCZTA. Liczba górna podaje wielkość przesunięcia słowa POLSKA względem słowa POCZTA a dolna liczba, odległość rombu od przedniej granicy pionowej kreski litery „P" słowa POCZTA. Każde pole odpowiada jednemu znaczkowi arkusza. Wymiary podane w milimetrach).

→ $\frac{3}{8}$ $5\frac{3}{8}$	→ $\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{2}$	↓ $5\frac{3}{4}$	← $\frac{3}{8}$ 5	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{5}{8}$	→ $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	→ $\frac{1}{4}$ $5\frac{3}{4}$	↓ 6	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{5}{8}$
→ $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	→ $\frac{1}{4}$ $5\frac{3}{4}$	↓ $6\frac{1}{8}$	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{3}{4}$	→ $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	→ $\frac{1}{4}$ $6\frac{3}{4}$	↓ 6	← $\frac{3}{8}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
↓ 5	← $1\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← 1 5	← $\frac{3}{4}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{5}{8}$ $5\frac{1}{2}$	↓ 5	← $1\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← 1 5	← $\frac{3}{4}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	↓ $4\frac{7}{8}$	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{3}{8}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{7}{8}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
→ $\frac{1}{4}$ 5	↓ $4\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{2}$	→ $\frac{1}{4}$ 5	↓ $4\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{4}$ 5	← $\frac{3}{8}$ $5\frac{1}{2}$
→ $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	→ $\frac{1}{2}$ $4\frac{1}{2}$	↓ $5\frac{1}{2}$	↓ 5	← $\frac{1}{8}$ $5\frac{3}{4}$	↓ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{5}{8}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{3}{4}$
↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{5}{8}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{4}$	↓ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{3}{8}$	← $\frac{1}{2}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{3}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$
↓ $5\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{4}$ 5	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{2}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ $3\frac{3}{4}$	↓ 5	← $\frac{1}{4}$ $4\frac{1}{4}$	← $\frac{1}{2}$ 4	← $\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	← $\frac{1}{2}$ 6

Literatura.

Katalog znaczków pocztowych Polski i Litwy Środkowej Pachońskiego (stron XII+140) nakładem firmy A. Pachoński Warszawa r. 1930. Jako szczęśliwy krok naprzód w rozwoju filatelistyki polskiej należy powitać ten trzeci katalog znaczków polskich, po katalogu ogłoszonym na łamach „I. K. F." w latach 1924/25 oraz katalogu p. Rachmanowa. Wydany w 4-ech językach ma służyć do rozpowszechniania wiadomości o znaczkach polskich także za granicą. Katalog ten jest oparty na dotychczasowych publikacjach, zawiera jednak także dane o najnowszych wydaniach. Forma zewnętrzna, druk i papier - luksusowe wpływają na nieco zbyt wysoką cenę (6·50 względnie 8 zł), która pozwoli tylko niewielu zbieraczom polskim na nabycie tego dziełka.

Po przeczytaniu cennika firmy A. Pachoński, wydanego w r. 1925, który także był nazwany katalogiem, można się było odnosić ze sceptycyzmem do obecnego wydania. Katalog ten jednak obecnie w zupełności zasługuje na to miano, mimo że układem i przejrzystością nie dorównuje jeszcze podobnym publikacjom niemieckim lub francuskim.

Przy określaniu cen panuje pewna dowolność. Skonstatowaliśmy, że niektóre wydania są zbyt drobiazgowo opracowane, inne zaś potraktowano po macoszemu (n. p. znaczki groszowe z orłem). W kilku miejscach odmiany nie zostały dostatecznie wyróżnione. Spodziewać się należy, że usterki te znikną w następnym wydaniu, przez co katalog zyska na przejrzystości, zbieracze zaś będą mieli ułatwioną pracę w rozsegregowaniu posiasiadanego materjału.

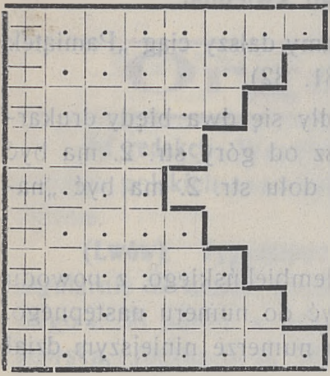
Mimo wszystko witamy to nowe dziełko, które powinno zainteresować zarówno polskich jak i zagranicznych zbieraczy, i może pozwoli na większe zajęcie się znaczkami polskimi dotychczas zaniedbanemi, choć tworzą one ogromnie zajmujące pole do badań specjalnych.

Katalog znamek ceskoslovenskych (str. 162) Nakładem firmy W. Ekstein Praga r. 1930. W formie cennika dla specjalistów obejmuje katalog ten wszelkie możliwe odmiany znaczków czeskich, uwzględniając znaki wodne, ząbkowania oraz błędnodruki. Niema on pretensji być podręcznikiem filatelistycznym w rodzaju polskiego podręcznika Rachmanowa, w każdym razie może zainteresować każdego zbieracza, który nie poprzestaje na znaczku typowym, lecz zwraca uwagę na odmiany. Jasny układ katalogu (z czesko-niemieckim tekstem) pozwala dowolnie mniej lub więcej wejść w szczegóły. Forma zewnętrzna, druk i papier bez zarzutu. Cena stosunkowa niska, wynosi bowiem 12·50 k. cz. - 3·50 zł.

Rozrywki umysłowe.

Od Redakcji: Wszelkie zadania upraszamy nadsyłać do redakcji z dopiskiem „dział rozrywek umysłowych“.

ZADANIE 3 (logogryf).

Miejsc. klimat. w Polsce
Część Świata
Państwo w Europie
Dopływ Rodanu
Imię męskie
Wyspa na morzu Egejsk. nal. do Anglji
Kraj w Środkowej Europie
Imię żeńskie
Mieszkańcy okolic podbiegun.

Rząd pierwszy (oznaczony krzyżykami) da nazwę miejscowości położonej w Polsce, która w czasie okupacji niemieckiej wydała znaczki poczty miejskiej, obecnie bardzo poszukiwane.

ZADANIE 4. (wizytówka)

| R Y N A C K I |

Podać miejsce zamieszkania tej osoby.

Termin nadsyłania rozwiązań upływa 25-go marca. Czytelnicy, którzy nie są prenumeratorami muszą dołączyć kupon zamieszczony na str. 26. Między Czytelników, którzy nadeślą dobre rozwiązania, zostaną rozlosowane dwie nagrody, każda obejmująca pakiet zn. wartości 50 fr. (wedle Yverta 1930).

ROZWIĄZANIE ZADAŃ z Nr. 67-go.

Zad. 1.

A L B A N I A
U R U G W A J
S E K W A N A
T A R N Ó W
R E U N I O N
J A M A J K A
A P E N I N Y

Zad. 2.

M O S K W A

Dobre rozw. nadesłali: A. Jurczak Mława, A. Bohr Przemyśl, J. Węgierski Lwów, W. Sożański Kołomyja, J. Neumark Rawicz, L Lasocki Nisko, T. Partaczyński Nisko. A. Musielak Żnin. J. Tyblewski Warszawa, Z. Biernacki Warszawa, R. Tyblewski Warszawa, J. Lapter Lwów, F. Birkenfeld Kraków, L. Antkowska Zgierz, St. Danek Siersza.

Nagrody w drodze losowania otrzymali pp. Wł. SOZAŃSKI (Kołomyja) i Z. BIERNACKI (Warszawa).

Wiadomości bieżące.

Następny numer „I K. F." ukaże się 10-go kwietnia. b. r. Termin nadsyłania ogłoszeń upływa 1-go kwietnia.

Do numeru niniejszego dołączamy dalszy ciąg „Pamiątek pocztowych po b. zaborze austrj. (str. 81. 82).

Do artykułu „Kresowca" zakradły się dwa błędy drukarskie, które obecnie prostujemy: 8 wiersz od góry str. 2. ma być „światłych" a nie „śmiałych", 8 w. od dołu str. 2. ma być „nalepek" a nie „zaliczek".

Zapowiedziany artykuł p. St. Rembielińskiego, z powodu braku miejsca, zmuszeni byliśmy odłożyć do numeru następnego. Z tej samej przyczyny nie ukazał się w numerze niniejszym dział „Polska."

Prospekt ilustrowany Międzynarodowej wystawy zn. poczt. w Berlinie można nabyć w Administracji I. K. F. Cena 50 gr.

Wyjaśnienie. „Centrofil" nadesłał nam następujące pismo: W uzupełnieniu notatki zamieszczonej w dziale „Głosy Czytelników" (Nr. 63) donosimy, że dnia 28 grudnia 1929 r. por. St. Michalicki całkowicie wywiązał się ze swych pieniężnych zobowiązań z tytułu pobranych wyborów. Powody zwłoki w załatwieniu terminowym powyższych wyborów zostały całkowicie przez por. Michalskiego wyjaśnione, a tkwią one w niesumienności pewnych osobników. Kreśląc te słowa uważamy za swój obowiązek naprawić krzywdę wyrządzoną por. Michalickiemu przez posądzenie go o chęć niezałatwienia zaciągniętych zobowiązań.

Do numeru niniejszego dołączamy prospekt „Księgi adresowej", która ukaże się nakładem Władysława Łękowskiego (Piastów k. Warszawy ul. Napoleońska).

W administracji „I. K. F" można nabyć: Komplet „I. K. F." Nr. 1-68 wraz z prenumeratą po końca b. r. (kilkaset stron druku, wiele ilustracyj.) Cena 30 zł. + 1·50 zł. porto. To samo bez Nr. 25-tego — 25 zł.

Dwubarwna okładka do „Pamiątek pocztowych po b. zab. austrj." których druk wkrótce zostanie ukończony cena 60 gr. + 10 gr. porto.

Susznik do znaczków 2 zł.

Organizacje.

Od redakcji: Wszelkie komunikaty dotyczące życia organizacyjnego polskich towarzystw filatelistycznych zamieszczamy bezpłatnie.

(Lwów). Tygodniowe zebrania Pol. Klubu Fil. odbywają się regularnie w każdy poniedziałek od godz. 19-21-szej. ul. Potockiego l. 38 parter w prawo. Goście mile widziani. Wkładka członkowska, roczna 7 zł. Wpisowe 1 zł. Członkowie otrzymują bezpłatnie organ klubowy „I. K. F." Sekretarz i skarbnik urzędują w czasie zebrań.

Ostrzegamy przed następującemi nieuczciwemi jednostkami i firmami: **!** **Wir warnen** vor folgenden, unehrlichen Personen und Firmen:

S Grünszpan Kielce, Rynek 18. **Alf. Teslou Doprat** Estonja. **H. Grünberg** Rzeszów, Baldach 13. **I. Spiegelman** Łódź, Narutowicza 9. **J. Wiśniewski** Bydgoszcz, Miłolesna 10. **J. Mozdyniewicz i W. Strzelbicki** Warszawa, Śto-Krzyska 11/11. **Ign. Ores** Kraków, Rynek 9. **M Stencel** Gdańsk, pl. Heveliusa. **S. Tomalik** Zagożdżon. **E. Jegoroff** Warszawa, Marszałkowska 63. **Wł. Nowak** Bydgoszcz, ul. Sienkiewicza 43 (Uniwersal). **J. Krzyżanowski** Łodz, Andrzeja 4. **Int. Rundsendeverkehr** „Globus" Wien II. **S. Silberstein** Łódź, Andrzeja 30. **H. Fuhrmann** Iłowo k/Działdowa. **A. Corsi** Poggibonsi (Siena). **A. v. de Velde** Amsterdam Zuid. **M. Babiński** N. Sącz **J. Richter** N Wieś k/Katowic. **S. Jamroz** Sosnowiec 3 Maja 35. **J. Pawłowski** Skarżysko — Kamienna. **A. Schröder** Berlin — Pankow. **M. D. Futerko** Częstochowa Piłsudskiego 17. **A. Kraus** Lwów.

OGŁOSZENIA.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

KUPON

upoważniający do zamieszczenia ogłoszenia złożonego z 20 tu słów w numerze 69 tym „I. K. F.". Przy przesyłaniu powyższego kuponu należy dołączyć 1 zł. Ogłoszenia przyjmuje się do 1 kwietnia 1930.

Redaktor odpow.: Jerzy Zadurowicz. Druk. J. Landesberg, Złoczow.